

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **A. E. B. A. E. E. S.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Praha 4, Kloknerova 2212/10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o žalobě žalobce podané proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2006, č. j. OAM-1094/LE-05-07-2006, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 46 Az 87/2006, o návrhu na vyloučení soudců Krajského soudu v Praze z projednávání a rozhodování této věci,

t a k t o :

Soudkyně Olga Stránská **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 46 Az 87/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 9. 2006, č. j. OAM-1094/LE-05-07-2006, byla zamítnuta žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce u Krajského soudu v Praze žalobu a navrhoval, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno. Ve spise se dále nachází vyjádření žalovaného k žalobě, podání žalobce ze dne 25. 10. 2006, usnesení Krajského soudu v Praze o ustanovení tlumočnicka z jazyka arabského.

V podání ze dne 24. 10. 2006 uvedl žalobce, že podává stížnost, která se týká podjatosti krajského soudu, a to na základě informací získaných od lidí, kteří mu řekli, že tento soud je zaujatý vůči jeho případu, s tím, že odmítá sdělit jejich jména. Vyslovil názor, že soud bude jeho případ projednávat, aniž by byl nestranný, a dále uvedl, že cítí, že soud již v jeho věci rozhodl předem. Tímto způsobem byl zbaven práva na obhajobu a předložení důkazů svědčících o jeho obhajobě. Dále uvedl, že vzhledem k tomu, že nerozumí česky, mohlo by vzniknout nedorozumění mezi jím a tlumočníky. Proto žádá, aby soud nařídil jednání ve věci.

V podání zástupce žalobce ze dne 25. 10. 2006 je uvedeno, že zástupce vznáší na pokyn žalobce námitku podjatosti Krajského soudu v Praze, neboť žalobce

se bezprostředně před jednáním, a to dne 24. 10. 2006 dozvěděl od určité osoby informaci, že ze strany soudu je předem rozhodnuto o jeho právní věci vedené pod sp. zn. 46 Az 86/2006. Žalobce se domnívá, že soud se nebude pečlivě zabývat návrhy na doplnění dokazování ani pečlivě zjišťovat skutkový stav věci. Žalobce má pochybnosti o nepodjatosti soudu, neboť podle jeho názoru se soud snaží jeho žádost zamítnout před uplynutím 45 denní lhůty ode dne podání žaloby a tak mu znemožnit jako účastníku řízení doplnit důkazy, jejichž opatření z jiné země je časově náročné a to zároveň za stavu, kdy žalobce nemá sám možnost do své země telefonovat a tak požadovat zaslání listinných důkazů. Proto je přesvědčený, že soud není nestranný a se zřetelem na způsob projednávání věci je podjatý.

K námitce podjatosti se vyjádřila soudkyně Olga Stránská tak, že v projednávané věci nemá žádný vztah k účastníkům, zástupci žalobce a ani k věci samé.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodování věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům, nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení o projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 8 odst. 3 téhož zákona soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (článek 1 odst. 1 Ústavy ČR). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorií nestrannosti je proto třeba vnímat širše, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšimu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též I. ÚS 370/04).

V posuzované věci Nejvyšší správní soud uvádí, že byť se k námitce podjatosti vyjadřovaly soudkyně správního úseku krajského soudu, 4. senát tohoto soudu rozhodoval

o vyloučení pouze soudkyně Olgy Stránské, která má, jak vyplývá ze spisu, podle rozvrhu práce rozhodovat o podané žalobě.

Z návrhu na vyloučení soudců Krajského soudu v Praze podaného žalobcem, vyplývá, že námitku podjatosti odůvodňuje tím, že se od nějaké osoby, jejíž jméno odmítá sdělit, dozvěděl, že ze strany soudu je předem rozhodnuto, a má pocit, že soud nebude řešit jeho věc nestranně.

K tomuto tvrzení Nejvyšší správní soud uvádí, že se jedná o nepodložené domněnky, kterými se nelze ani konkrétně zabývat. Pokud žalobce uvádí, že cítí, že soud o jeho věci rozhodl předem, lze konstatovat, že takový pocit je neopodstatněný. Z obsahu spisu plyne, že krajský soud dosud nerozhodl ve věci a jeho postup je zcela zřetelný, přičemž je zřejmé, že soud činí úkony směřující k nařízení jednání a rozhodnutí ve věci. Obava z toho, že soud znemožní žalobci doplnit důkazy, je zatím předčasná, neboť ve věci jednáno nebylo. Ostatně eventuelní námitky proti procesnímu postupu soudu může žalobce po vydání rozhodnutí případně uplatnit v opravném prostředku.

Se zřetelem k tomu, že důvody uplatňované žalobcem, nejsou důvody způsobilými vyvolat pochybnosti o nepodjatosti soudkyně, která má v dané věci rozhodovat, neboť jsou založeny pouze na subjektivním hledisku žalobce, a dále vzhledem k tomu, že soudkyně Olga Stránská se necítí být z projednávání a rozhodnutí věci vyloučena, neshledal Nejvyšší správní soud návrh stěžovatele na vyloučení soudkyně z projednávání a rozhodování této věci důvodným, a rozhodl proto tak, že výše jmenovaná soudkyně není z projednávání a rozhodování věci, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 46 Az 87/2006, vyloučena.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu